

Józef Elsner | Symfonia C-dur op. 11 | 1/4 | Adagio - Allegro

Koncert Polskiej Orkiestry Radiowej z 13 grudnia 2009 roku

Józef Elsner, *Symfonia C-dur op. 11*

1. Adagio – Allegro

2. Andante

3. Menuetto. Allegro – Trio – da capo

4. Rondo. Allegro moderato

Józef Elsner (ur. 1 czerwca 1769 roku w Grodkowie, zm. 18 kwietnia 1854 roku w Warszawie) – polski kompozytor narodowości niemieckiej, pedagog, działacz kultury muzycznej i teoretyk muzyki, nauczyciel i przyjaciel Fryderyka Chopina. Od roku 1781 uczył się w szkole dominikanów i w gimnazjum jezuitów we Wrocławiu. Tam śpiewał i grał w chórze i kapeli klasztornej. Wcześniej zaczął komponować. W roku 1782 we wrocławskim kościele św. Wojciecha został wykonany jego motet *Ave Maria gratiae plena*. Na uniwersytecie wrocławskim studiował początkowo teologię, następnie przeniósł się na wydział lekarski. Chciał kontynuować studia medyczne w Wiedniu, gdzie wyjechał na stypendium w 1789 roku, jednak przerwała je długa choroba. Po powrocie do zdrowia postanowił poświęcić się wyłącznie muzyce. Jesienią 1791 roku przeniósł się do Brna, gdzie został skrzypkiem w orkiestrze teatralnej, a rok później do Lwowa, gdzie objął posadę kapelmistrza orkiestry teatralnej (1792-1799). Wystawiał tam swoje niemieckojęzyczne opery. Po objęciu w roku 1795 roku przez Wojciecha Bogusławskiego sceny lwowskiej, został jego współpracownikiem i zaczął komponować opery do jego tekstów. W tym czasie zainteresował się polską muzyką ludową i wplatał jej wątki do swoich utworów instrumentalnych (*Sonata fortepianowa D-dur*). W latach 1799-1824 prowadził operę w Teatrze Narodowym w Warszawie, wzbogacając jej repertuar własnymi dziełami (30 oper, w tym *Siedem razy jeden*, *Leszek Biały*, *Król Łokietek*; 2 balety). Przez dziesięć lat (1821-1831) pełnił funkcję rektora stworzonego przez siebie Instytutu Muzyki i Deklamacji, od 1826 roku zwanego Szkołą Główną Muzyki. Uczęszczał do niej i pobierał lekcje u samego Elsnera Fryderyk Chopin, z którym potem pedagog się przyjaźnił. Oprócz oper komponował symfonie, pieśni, msze, kantaty i utwory kameralne.

ilustracja: Józef Sonntag, *Józef Elsner*, 1825, Europeana, PD